בית אהרן — וישלח

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום וכו'. הנה עפ"י דאיתא שאחשורש נקרא הקב"ה ופשיטא שנוכל לומר עש"ו נקרא הקב"ה. כי הוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים. וז"ש וישלח יעקב מלאכים אל עשו אחיו. כי בכל יום צריך אדם להתפלל לפני הקב"ה. ואל יאמר כבר התפללתי אתמול. רק שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים. והתפלות נקראים מלאכים כי מכל דיבור ודיבור שיוצא מפי צדיק. נברא מלאך. ושולח אותם להקב"ה:

ויצו אותם לאמר כה תאמרון לאדוני לעש"ו. היינו כה תאמרון להקב"ה. כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עת"ה. פי' עפ"י דאיתא בבעל הטורים עתה ר"ת ע' שנה של גלות בבל. ת' שנה של גלות מצרים. ה' אלפים. ואלף הששי ימות המשיח. וזהו שאמר הכתוב שאמר יעקב עם לבן גרתי. עיקר הדירה שלי הוא עם לב"ן רק ואחר עד עת"ה שצריך אני להמתין עד שאסבול הגלות הרמוז בתיבת עת"ה:

וישובו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עש"ו וגם הולך לקראתך. היינו שנתקבלה תפלתו של יעקב ואמרו לו המלאכים שברא בתפלתו נתקבלה תפלתך:

וגם הולך לקראת"ך. הו"א בחי' מיין דכורין כי מקודם צריך להיות אתערותא דלתתא ואח"כ אתערותא דלעילא ולכך אמרו לו הולך לקראתך. פי' הקב"ה בכבודו הולך לקראתך. וארבע מאות איש עמו. היינו ת' עלמין דכסופין. עפ"י דאיתא בזוה"ק על ארבע מאות שקל כסף. זהו ת' עלמין דכסופין:

ויירא יעקב מאוד. היינו שהיה ירא מאד מפני כבודו של הקב"ה. ויחץ את העם וכו'. היינו כפי ששמעתי מאדומו"ר הק' מוהר"ש נ"ע ויחץ הוא לשון התקשרות. היינו שקשר עצמו עם כל אשר לו להקב"ה. ואמר קטונתי מכל החסדים ומכל האמת. כי יעקב נקרא קטן רק מה שהוא יותר קטן הוא יותר גדול:

ויותר יעקב לבדו. פרש"י שכח פכים קטנים. פי' כמו שהקב"ה נקרא לבד"ו. כמ"ש ונשגב י"י לבד"ו ביום ההוא. כמו כן נקרא יעקב לבד"ו. ועשה עצמו שיריים אל לבד"ו. ויות"ר הוא ל' מותרות. היינו שקשר עצמו אל לבד"ו. וזהו שכח פכי"ם קטנים. כי יש בחי' תחתונות הנקראים פכי"ם קטנים. והיה צריך להעלות הכל לשרשם ולהמתיקם. ולזה עשה עצמו כשיריים והקטין את עצמו ואמר קטונתי בכדי לקשר אותם אל לבד"ו כמ"ש ונשגב י"י לבדו ביום ההוא:

ואיתא במדרש פרקי דר"א מה עשה קוב"ה שלח לו מלאך להצילו ולהושיעו מיד עשו ונדמה לו כדמות איש. כיון שהגיע עמוד השחר א"ל המלאך שלחני כי כבר הגיע עת עמידתי לשורר ולזמר להקב"ה. ולא הניחו. מה עשה המלאך התחיל לשורר ולזמר מן הארץ כיון ששמעו המלאכים קולו של מלאך מן הארץ אמרו בשביל כבודו של אותו צדיק המלאך משורר ומזמר מן הארץ ועליו הכתוב אומר מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק ע"כ. כי באמת רצה המלאך לקשר הכל להקב"ה ושיתעלה כל העולם כולו ויהיה בחי' משיח ושיעשה עשו מה שעשה יעקב. כי עיקר עשייתו של יעקב הי' לקשר הכל להקב"ה ורצה המלאך שיעשה ג"כ עשו עשי' בזה כמו שיהי' אי"ה לימות המשיח כמו שכתוב ביום ההוא יהיה י"י

אחד ושמו אחד. נשמת כל חי. היינו כל הנשמות יהיו מודים להקב"ה שאין אלוה זולתו ונאמר והי' יום אחד הוא יוודע כו' וכתיב ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלקים. ולזה כשבא המלאך להצילו ולהושיעו מיד עשו להעלות הכל לשורשם שיודו הכל להקב"ה לימות המשיח ויתעלו כל הבחי' למעלה ורצה המלאך לעלות לא הניחו עד שהתחיל לשורר ולזמר מן הארץ. היינו מכל בחי' ארציות. וכיון ששמעו המלאכים כך. אמרו עליו מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק. כנ"ף הוא לשון סוף. היינו לסוף כל העולם לימות המשיח שמענו זמירות מסוף כל הבחינות. צבי לצדיק. שיודו כולם להקב"ה ויתעלה כל העולם כולו ואז ומלאה הארץ דעה את י"י כמים לים מכסים. אכי"ר:

איתא במדרש. עשה עמי אות לטובה. מדבר ביעקב עשה עמי אות לטובה בעשו ובאלופיו. כי אתה י"י עזרתני ברחל ונחמתני בלבן. ד"א עשה עמי אות לטובה מדבר בלשון של זהורית שהיה תלוי על פתחו של היכל וכשהיה מתלבן היו יודעים שנתקבלה תפלתם:

ונוכל לומר עפ"י פשוט. כתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לב"י. כי באמת כל מה שנברא בעולם וכל העינינים שנעשו הכל הוא לטובת ישראל וכל הד' גליות הוא כולו לטובת ישראל וכל האומות לא נבראו רק לטובת ישראל כי כמו שיש לכל פרי קליפה סביב והקליפה היא שומר לפרי כן ישראל הם הפרי והאומות הם הקליפה לפרי והם שומר לפרי. והקליפה צריך להיות קודם לפרי וזהו לפני מלך מלך לבני ישראל. וזהו עשה עמי אות לטובה בעשו ובאלופיו. כי הם קודם לישראל והם שומרים את ישראל ולא נבראו רק לטובת ישראל. וכמו כן הלשון של זהורית היה מקודם אדום ואח"כ נתלבן. כי מקודם היה בו כל הזוהמא מעונותיהם ואח"כ נתלבן ונמחלו כל עונותיהם כמו שכתוב אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו וכו'. וכן עשו נקרא אדום והוא ג"כ אות לטובה לישראל כי הוא השומר לפרי כנ"ל. כי אתה י"י עזרתני ברחל. כי עד שנולד יוסף היה יעקב ירא מעשו כיון שנולד יוסף מיד אמר ללבן שלחני כי כתיב והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש. נמצא שכל העזר של יעקב היה כשנולד יוסף שהוא מרחל. וזהו עזרתני ברחל. כי עיקר העזר היה לו מרחל שממנה נולד יוסף. ונחמתני בלבן. כי לבן אמר יש לאל ידי וכו' ואלהי אביכם אמש אמר אלי וכו'. כי באמת רצה לבן לעקור את הכל שלא יזכר שם ישראל עוד ח"ו רק. ברחמי י"י על עמו הוא עוזר להם תמיד ואדרבה מזה נעשה טובה לישראל. כללו של דבר שכל מה שהאומות רוצים להרע לישראל יוצא מזה יותר טובה לישראל וכל העינינים שנעשו בעולם הכל לטובת ישראל:

ותצא דינה בת לאה לראות בבנות הארץ כו'. ולכאורה הוא תמיה שיארע דבר כזה לדינה בתו של יעקב. רק האמת הוא נראה מה כתיב בפרשת בראשית שהקב"ה הושיב את אדם וחוה בג"ע ויצתה חוה מג"ע לראות את הארץ. ובא הנחש אליה. והשיאה. ודינה בת לאה קלקלה ג"כ בזו הבחינה ויצתה לראות בבנות הארץ וירא אותה שכם בן חמור החו"י מלשון חוי"א. וראה אותה הנחש. רק שבאמת היה מזה טובה לפי דאיתא ע"פ והארץ הנה רחב"ת. ר"ת ר"בי ח"נינא ב"ן ת"רדיון. שיצא מן דינה ומשכם. וז"ש ותדבק נפש"ו בדינה. שהניח הנפש שלו שהוא ניצוץ ר"ח בן תרדיון אצלה. כללו של דבר כל מה שנעשה בעולם הוא רק לטובתן של ישראל בכדי להוציא כל הניצוצות קדושות מתוך עמקי התהום ולהעלותם לשרשם עד ביאת משיחנו בב"י אמן: